

PAPER DETAILS

TITLE: Türkiye ve Almanya Judo Kulüplerinin Yönetimsel Karsilastirilmesi ve Basari İçin Yaklasimlari

AUTHORS: Cengiz GÜLER,Sadettin EKINCI

PAGES: 108-129

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1927541>

Türkiye ve Almanya Judo Kulüplerinin Yönetimsel Karşılaştırılması ve Başarı İçin Yaklaşımları

Cengiz GÜLER¹, Sadettin EKİNCİ²

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Avrupa’da ve Dünya’da sportif alanın en önemli unsurlarından judo ve spor kulüpleri hakkında genel bilgiler vererek judo kulüplerinin ülkemizdeki hukuki yapılanması ve bu yapılanmanın kulüplere getirdiği statüyü irdelemek ve bu bağlamda kulüplerin sorunlarını ortaya koyarak değerlendirmek, elde edilen veriler ışığında öneriler geliştirmektir. Ayrıca, Almanya ve Türkiye’de judo spor kulüplerinin işleyişini karşılaştırmalı olarak incelemek, bu ülkedeki sistemlerin güçlü ve zayıf yönlerini tespit ederek Türkiye’de judo spor kulüplerinin sorunlarına çözüm önerileri sunmaktır.

Yöntem: Araştırma da nitel araştırma yöntemlerinden bireysel görüşme tekniği tercih edilerek verilerin toplanmasında görüşme formu kullanılmıştır.

Bulgular: Almanya ve Türkiye özelinde judo spor kulüpleri, yönetim bakımından incelenmiş, benzerlikler ve farklılıkların olduğu ve bunun da ülkelerin başarılarını etkilediği tespit edilmiştir. Bu benzerlikler, kulüplerin yasal statüsü, kuruluşu, örgüt yapıları, genellikle profesyonel bir yönetici ile çalışmamaları, giderleri, yönetici çatı örgütlerinden yardım alamamaları ve maddi sorunları yönündedir. Farklılıkları ise, bağlı bulunduğu örgütler ile Türkiye’de kulüplerin bir sınıflandırmaya tabi olmaları, üyelik aidatlarının etkin bir gelir kalemi olmayışı, tesislerin temininde sorunlar yaşamaları, devlet desteği alamamaları, sporun bağımsız örgütlerinden destek alamamaları ve bu örgütlerle organik bağlantılarının olmayışı gibi hususlardan kaynaklanmaktadır.

Sonuç: Sonuç olarak sadece judo değil tüm spor branşlarında, ilköğretim, hatta ana okullarından itibaren çocuklara spor eğitimi dersleri verilmeli, spor üniversitelerde yaygınlaştırılmalı kulüpleşmeler kurum haline getirilmeli, ailelere bütünüyle spor bilinci aşılanmalı milletçe sporun önemi kavranmış olmalı, her spor dalında milli takım düzeyinde birbiri ile yarışabilen yüzlerce sporcu yetiştirilmiş olmalı, basın ve yayın organlarının sistemli bir şekilde spor kültür bilincinin vurgulaması sağlanmalıdır. Federasyonlar birçok ülkede olmayan hatırı sayılır bütçeleri en verimli şekilde kullanmalı, çocuklarımızın ve gençlerimizin fiziksel ve zihinsel gelişimini sağlayarak dünyanın en büyük organizasyonu olan olimpiyatlarda özlediğimiz başarıyı yakalamalıyız.

Anahtar Kelimeler: Judo, yönetim, olimpiyat, başarı

ABSTRACT

Administrative Comparison of Turkish and German Judo Clubs and Their Approaches for Success

Purpose: The aim of this research is to give general information about judo and sports clubs, which are the most important elements of the sportive field in Europe and in the world, to examine the legal structure of judo clubs in our country and the status this structure brings to the clubs, and to evaluate the problems of the clubs in this context, and to make recommendations in the light of the obtained data. To comparatively examine the functioning of judo sports clubs in Germany and Turkey, to identify the strengths and weaknesses of the existing systems in this country and to offer solutions to the problems of judo sports clubs in Turkey.

¹ İstanbul Rumeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE. cengizguler965@gmail.com

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Çanakkale, TÜRKİYE. ekinci16@hotmail.com

Method: In the research, The individual interview method which is one of the qualitative research method was preferred in the research and in the collection of data, semi-formal interview form was used..

Result: Judo sports clubs in Germany and Turkey have been examined in terms of management, and it has been determined that there are similarities and differences and this affects the success of the countries. These similarities are in terms of the legal status, establishment, organizational structure of the clubs, their generally not working with a professional manager, their expenses, not being able to get help from the executive umbrella organizations and their financial problems. Their differences are due to the fact that the organizations they are affiliated with and the clubs in Turkey are subject to a classification, membership fees are not an effective income item, they have problems in the supply of facilities, they cannot get government support, they cannot get support from independent sports organizations and they do not have organic links with these organizations.

Conclusion: As a result, not only judo, but also all sports branches, starting from primary school and even kindergarten, children should be given sports education lessons, sports should be expanded in universities, clubs should be made an institution, families should be fully conscious of sports, the importance of sports should be understood as a nation, hundreds of athletes who can compete with each other at the level of national team in every sports branch should be trained, the press and media organs should systematically emphasize the awareness of sports culture. Federations must use the considerable budgets that are not available in many countries in the most efficient way, we must ensure the physical and mental development of our children and youth and achieve the success we miss in the world's largest organization, the Olympics.

Keywords: Judo, management, olympics, achievement

GİRİŞ

Batı toplumlarına bakıldığında sporun değişken bir statüye sahip olduğu görülmektedir. Öte yandan spor, popüler kültürün de vazgeçilmez bileşenlerindendir ve bir şekilde teknoloji ile birlikte sporun devasa bir ticari girişim haline geldiğini söylemek mümkündür (Skinner ve Stewart, 2020:1). Bu büyük girişim içinde ise Judo sporunun yeri ve önemi tartışılmaz bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Genel tanımı ile judo; rakibe vurmaksızın denge ve güç unsurlarını kullanarak savunma yapmaya dayanan bir spor dalıdır (Ekinci, 2009, s.13). Birçok tanımı olmasına rağmen, “Bileğin bir döndürme hareketiyle rakibin havada uçarak yere düşmesini sağlayan mekanik bir hünerdir” gibi judonun sırları hakkında çok şey duymak mümkündür. Nerede bir judo uzmanına rastlansa ondan bu sırların ne olduğu istenir (Güler ve Güler, 2021, s.278). Judoyla ilgilenenler çok şey söylemişler, hayal gücü çok güçlü olanların ise çok şey uydurduğu ifade edilebilir. Judo ne bir sır ne büyü ne de esrarengiz bir şeydir. Judo sağ duyu üzerine kurulu, denenmiş esaslar ve tekniklerden oluşan iyi düşünülmüş bir sistemdir (Kudo, 1967, s. 17).

Judo çocukların toplum içerisinde ruhsal, fiziksel ve duygusal durumlarını pedagojik olarak değerlendirmek amacıyla ahlaki bir değer olarak yaratılmıştır. Günümüzde judo,

geleneksel savaş sanatından olimpik spora dönüştürülmüş, çeviklik, esneklik, saygı ve disiplin gibi vazgeçilmez ilkeleri olan modern bir spor olarak bilinmektedir (Güler, 1991, s. 11).

Judoda müsabaka ağırlık kategorilerine göre yapılır ve her sporcu kendi sıkletinde müsabakaya katılır. Ayrıca bu sıkletler sporcuların yarışma kategorisine göre değişmektedir. Judo 'da minikler, yıldızlar, ümitler, gençler, büyükler olmak üzere beş kategoride müsabakalar yapılmaktadır (Güler, 1996, s. 7). Ağırlık kategorileri erkekler ve kadınlar için ayrı, müsabaka süreleri ise 4 dakika olarak aynıdır (Güler ve Güler, 2021, s. 278).

Judoda mücadele, ayakta ve yerdeki faaliyetlerden oluşmaktadır. Ayaktaki safha başlangıç safhası olarak kabul edilen safhadır, rakipler birbirlerini yere atmaya çalışırlar. Rakibi, ayaktayken sırt üstü düşürmek maçı kazanmaktır. Yer safhasında ise rakibini belirlenen süre içerisinde, yerden kalkamayacak şekilde sabit tutarak puan alma safhasıdır (Kano, 1994, s. 12-13). Yere atış sonrasında ise 20 saniye tutuş yapılırsa, tam puan ile maç kazanılır (Güler ve Güler, 2021, s. 278).

Karşısındakini savurmak veya yere sermek (Nage-Waza), karşısındakini yerde hareketsiz duruma sokmak (Osaekomi Waza), kol ve bacakla karşısındakinin belirli bazı noktalarına vurmak (Ate Waza yarışmalarda yasaklanmıştır), sadece dirsek eklemine uygulanan kırma teknikleri (Kansetsu Waza) boğma teknikleri (Jime Waza) olarak adlandırılır (Güler ve Güler, 2021, s. 278).

Sonuç olarak, Judocu rakibine acı vererek değil, onu acı sınırının eşiğine getirerek üstünlüğünü belirtir. Judo bu tür kuralları bedensel ve zihinsel enerjiden üstün ve en uygun şekilde kullanabilme yöntemini öğretirken bunu yaşamın her döneminde kullanılmasını sağlar (Ekin, s. 13).

Türkiye'de Judo 1950 yıllarında tanınmaya başlamış ve 1962 yılında güreş federasyonu bünyesinde faaliyetlerde bulunmuştur. Judo 1964 Tokyo olimpiyatlarında olimpik branş olmuş ve 1966 yılında Türkiye de bağımsız bir federasyon olmuştur (Sönmez, 2016). Türk judo milli takımının katıldığı ilk olimpiyat Montreal (Kanada) olimpiyatlarıdır (Güler, 1996, s. 5-6).

Almanya da ilk judo faaliyetleri 1929-30 yıllarına dayanmaktadır. 1953'te ilk federasyon kurulsun da faaliyetleri savaş sonrası durdurulur. 1956'da judo federasyonu resmi olarak faaliyetlere başlar. Judonun ilk kez yer aldığı 1964 Tokyo Olimpiyatlarına Almanya milli takımı bir sporcu ile katılır ve bu sporcu Wolfgang Hoffmann 80 kilogramda gümüş madalya kazanır (Ekin, 2017).

Türkiye ve Almanya da her iki ülkede de Judo sporu, faaliyetleri eskiye dayanan, 1964 yılında olimpiik olmadan önce federasyon yapılanmalarını kurmuş ve olimpiyat madalyası kazanmış önemli bir spor dalıdır.

Küreselleşmenin hız kazandırdığı rekabet olgusunun taraflara eşit şartlarda sunulmadığı bir ortamda, bir spor dalında başarının sürdürülebilirliğini sağlamak farklılık yaratmakla mümkün olabilir (Kaçay, 2020:351).

Bu bağlamda araştırmanın amacı, Türkiye ve Almanya’da judonun yönetimini karşılaştırmalı olarak incelemek, sistemlerin güçlü ve zayıf yönlerini tespit etmek, judo yönetimi; üst yönetim, federasyon, antrenör, sporcu, tesis olmak üzere değerlendirmek ve ülkemiz judo bileşenleri için başarı yaklaşımları geliştirmektir.

YÖNTEM

Bu çalışma nitel araştırma yöntemi ile yapılandırılmıştır. Türkiye ve Almanya’da Judonun bileşenleri karşılaştırılması maksadıyla; döküman tarama yöntemiyle hukuki açıdan mevzuatları incelenmiş, yönetici, antrenör, sporcu ve hakemlerle yüz yüze ve internet (Zoom) üzerinden toplantılar yapılmış, (Seiler, F., Tetik. F., SC. Zütlingen-Stuttgart-Baden Württemberg 2020.) (Yanar, O., Region Spor Bond Longinogin-Hanover-Aşağısaksonya 2020.) (Yeşilnur,S., VFL Wolsburg 2021) (Melke,M., Stuttgart-Baden Württemberg 2020) Almanya Kulüp başkanları , antrenörleri ve sporcuları ile görüşülmüştür.

Görüşmeler de yukarıda ismi yazılı kulüplerin başkanları, yöneticileri antrenör ve sporcularından oluşan on katılımcıya aşağıdaki sorular yöneltilmiştir.

- 1-Almanya da dernek kurmak işletmek ve yönetimi ile ilgili uygulama hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 2-Milli Takımların oluşma şartları hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 3-Ulusal faaliyetlere katılım şartları hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 4-Kuşak sistemi ve işleyişi hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 5-Antrenör olma süreçleri ve kademeleri hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 6- Okul faaliyetleri hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 7-Olimpiyat ve performans merkezleri ve işleyişi hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 8-Federasyon seçimleri süreçleri ve kulüplerin bu sürece etkisi hakkında bilgi verebilir misiniz?

Verilerin Analizi

Veriler araştırmacılar tarafından bilgisayar ortamına aktırılarak yazılı hale getirilmiştir. Nitel araştırma tekniklerinden içerik analizi aracılığı ile veriler analiz edilmiştir. İçerik analizi, dokümanların, mülakat dökümlerinin ya da kayıtlarının karakterize edilmesi ve karşılaştırılması için kullanılan bir tekniktir (Coşkun, Altunışık, Bayraktaroğlu, Yıldırım 2015; Akt: Yıldız ve Bostancı, 2016). Katılımcıların değerlendirmeleri, eleştirileri, önerileri alınmış ve yönetimlerin verimli/verimsiz yanları tartışılarak güçlü ve zayıf yönler belirlenmiştir. Daha sonra her iki ülkenin başarı kriterleri karşılaştırılmıştır. Olimpiyatlara katılmak için baraj puanının getirildiği 1996 senesinden beri katılan judocu sayıları ve günümüze kadar alınan madalya sayıları başarı kriteri olarak belirlenmiştir. Bu yöntemle elde edilen veriler sahip olunan bilgiler ile harmanlanmıştır.

BULGULAR

Türkiye’de judo spor kulüpleri ile Almanya judo spor kulüpleri arasında önemli benzer yanlar bulunmaktadır.

Kulüplerin; yasal statüsü, kuruluşu, örgüt yapıları, çoğunlukla profesyonel bir yönetici ile çalışmamları, giderleri, yönetici çatı örgütlerinden yardım alamamaları ve maddi sorunları benzerlikleridir.

Farklılıklar ise, bağlı bulunduğu örgütler ile Türkiye’de kulüplerin bir sınıflandırmaya tabi olmaları, üyelik aidatlarının etkin bir gelir kalemi olmayışı, tesislerin temininde sorunlar yaşamaları, devlet desteği almamaları, bağımsız örgütlerinden destek almamaları ve bunlar ile ilişkilerinin olmayışı gibi hususlardan kaynaklanmaktadır.

Ayrıca iki ülkenin dernek işleyişinin yanı sıra judo aktivitelerinin sürdürülmesi, kuşak sistemi, faaliyetlere katılmak, gelir kalemleri, federasyonlara ödenen giderler ile federasyon yapılarının işleyiş farklılığı antrenör çalışma usulleri, tesisleşme, antrenör olabilme şartları, olimpiyat merkezleri ile ilişkileri arasında önemli farklılıklar vardır.

Türkiye’de Spor Kulübü Dernekler

Spor kulübü kurmak için önce 5253 sayılı Dernekler Yasası ve 31.03.2005 tarihli ve 25772 sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanan “Dernekler Yönetmeliğine uygun olarak Spor Kulübü Derneği’ni kurmak gerekmektedir. Dernek kurmak için ise en az 7 gerçek veya tüzel kişinin bir araya gelmesi ve bu kişilerin dernekleri ile ilgili bir tüzük hazırlaması gerekmektedir (İmamoğlu, Karaoğlu ve Erturan, 2007).

Bu tüzükte, kurulacak derneğin; adı, merkezinin nerede olduğu, amacı, çalışma konuları, faaliyet alanı, üye olma, üyelikten çıkmanın şekilleri, genel kurulun toplanma şekli zamanı, görevleri, yetkileri, oy kullanma, karar alma usulleri, yönetim ve denetim kurullarının görev ve yetkileri, şubesinin bulunup bulunmayacağı, giriş ve yıllık aidat miktarlarının belirlenme şekli, borçlanma usulleri, iç denetim şekilleri, tüzüğün ne şekilde değiştirileceği, fesih halinde mal varlığının tasfiye şekli gibi bilgilerin yer alması zorunludur (www.mevzuat.gov.tr, Erişim Tarihi: 27 Ağustos 2021).

Dernekler, kuruluş bildirim ve eklerini mülki idare amirliğine vermek suretiyle tüzel kişilik kazanırlar. Spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurulan dernekler, illerindeki Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü'ne kayıtlarını yaptırarak “*spor kulübü*,” gençlik faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurulan dernekler kayıt ve tescillerini yaptırdıktan sonra “*gençlik kulübü*”, gençlik ve spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurulan dernekler, faaliyetleri yönünden ayrı ayrı kayıt ve tescillerini yaptırdıklarında *gençlik ve spor kulübü* unvanını kazanırlar (www.mevzuat.gov.tr, Erişim Tarihi: 25 Ağustos 2021).

Bu şekilde teşkil edilen spor kulüplerinin gelir kalemleri ve faaliyet alanları kısıtlıdır. Bu kulüpler dernek olmanın bir sonucu olarak ticari faaliyette ve gayede bulunamadıkları için mali yönden güçsüzdürler. Başarılı olmak için mali yönden güçlü olmak gerekir. Günümüzde, endüstri haline gelen sporun, mevcut rekabet koşullarında, büyük bahislerin, inanılmaz sponsorlukların gerçekleştiği ortamın ana unsuru olan kulüplerin, “*dernek statüsünde*” hedeflerine (öncelikle Anayasa 58.ve 59. maddeler) ulaşması zor görülmektedir.

Anayasamızdaki, gençlik ve spor ana başlığı adı altında; gençliğin korunması 58. madde ve sporun korunması ve tahkim 59. madde başlığı adı altındaki hükümler ülkemizdeki spor ve spor yönetiminin temel dayanağıdır. “Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müspet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır. Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.” (58. Madde) “Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur. (Ek fıkra: 17/3/2011-6214/1 md.) Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.” (59. Madde).

Gönüllü spor yöneticisi; toplumun her kesiminden ve her meslek grubundan olabilen spor hizmet ve faaliyetlerini hiçbir ücret almaksızın gönüllü olarak yapan kişilerdir (Resmî Gazete Sayı: 19120). Anayasamızın yukarıdaki amir hükümleri gereğinde ülkemizdeki hiçbir judo faaliyeti bu maddelere çelişki yaratacak şekilde uygulanamaz. Spor yöneticileri; spor hizmet ve faaliyetlerinin sevk ve idaresinde çeşitli kademelerde görev alan ve bu hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinden sorumlu olan kişilerdir. Resmi spor yöneticisi; kamu kurum ve kuruluşlarında, kulüplerde veya özel spor kuruluşlarında spor hizmet ve faaliyetlerinin sevk ve idaresinde görev alan hakem, saha komiseri, gözlemci, gibi çeşitli görevleri olan ve bunun karşılığında ücret alan kişilerdir.

Noterlerde düzenlenen kağıtlar için ödenen noter harçları ve damga vergisidir. Spor kulüpleri için bu yönde istisnalar getirilmeli ve gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Spor kulüplerinin tesisleşerek sporu tabana yaymaları çalışmalarında gayrimenkullere duydukları ihtiyaç fevkalade önemlidir. Bu amaçla söz konusu gayrimenkullerin tahsisi, satılması, kiralanması, intifa hakkının alınması esnasında talepte bulunan spor kulübünün diğer kişi, kurum/kuruluşlara uygulanan genel hükümlerle karşılaşması spor kulüpleri açısından sıkıntı doğurmaktadır. Benzer şekilde üzerlerinde spor tesisleri yaptıkları arsa ve araziler için de Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne, GSGM'ye ve diğer kamu kurum/kuruluşlarına çok yüksek miktarlarda intifa, irtifak ve kira bedelleri ödemektedirler (İmamoğlu, Karaoğlu ve Erturan, 2007).

Kulüplerin kuruluşu ve faaliyetlere devamı ile üst örgütlenmelerinde yerine getirilmesi gereken bürokratik işlemler oldukça fazladır ve örgütlenmeyi caydırıcı, zorlaştıracı niteliktedir. Sağlıklı bir hukuki yapılanmaya imkân verecek devlet desteği de yeterli görülmemektedir.

Kulüpleşmenin öneminin 1990'lı yıllardan sonra fark edilmesiyle, Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerine, bünyelerinde kulüp kurulması talimatı verilmiş, okul kulüpleri kurulması desteklenmiş ve kulüp sayıları arttırılmaya çalışılmıştır. Ama zamanla kamu kurum/kuruluşlarının spor kulüpleriyle çeşitli yönlerden bağlarının kesilmesi ve kaynak aktarımının bitirilmesi yoluna gidilmiş, bu uygulama bazı branşlarda uluslararası alanda başarılı olmuş kulüplerinin kapanmasına neden olmuştur.

Sponsorluğun, kamu kurum/kuruluşları ve özel sektör tarafından benimsenmemesi sebebiyle kulüpler sponsorluk gelirinden mahrum kalmaktadır. Farklı alanlardaki (bilim, eğitim, kültür, sanat gibi) sponsorluklar sportif alana kaydırılamamaktadır. Sponsor firma

sayısı arttırılamamakta, mevcut sponsorluklar popüler olan branşlardaki kulüplerde yönlene, kulüp yönetimleri bu konuya bir çözüm bulamamaktadır. Kulüplerinin sponsorluk alanında fikir birliğine varamaması, devlet teşvikini de zorlaştırmaktadır. Sponsorluklar nedeniyle ödenmemesi gereken vergiye ilişkin oranlar teşvik edici değildir (İmamoğlu, Karaoğlu ve Erturan, 2007).

Günümüzde kulüp yönetimlerinin, kuruluş amaçlarıyla bağdaşmayan eylemlerde bulundukları, kendi menfaatlerine uygun fakat kulüp amacına hizmet etmeyecek idari kararlar alabildikleri gözlenmektedir. Kulüplerinin istenen başarıya ulaşamaması, küçük beklentilere bile cevap verememesi, şike ve doping gibi etik olmayan faaliyetlerde bulunması, kulübün çevresi ile etkileşimlerinin azalmasına, ihtiyacı olan toplum desteğinin ortadan kalkmasına sebep olmaktadır.

Kulüplerin; tesis, personel, sağlık, altyapı, teknik donanım ve hizmet içi eğitim eksiği bulunmakta, kulüpler zor şartlar altında sportif alanda mücadele etmektedirler.

Devletin mülkiyetindeki spor saha ve tesislerinin bazı spor kulüplerine tahsis edilmesi, kiralanması, kullanım hakkının uzun süreli devredilmesi, aynı spor branşında faaliyet gösteren diğer kulüplerin fırsat eşitliğini engellemekte, kullanım hakkını eline geçiren kulüp, diğer kulüplerin bu spor saha ve tesislerinden yararlanmasına izin vermemekte veya ticaretini yaparak ve tesis bakımından devletin belirlediği meblağdan daha yüksek kullanım bedeli istenmektedir.

Kulüp Yapıları

Türkiye’de kulüp yönetimi, yönetim kurulu üyeleri içinden branşlardan sorumlu üye görevlendirilerek tüm faaliyet gösterilen branşları yönetmeye çalışır. (Branş sorumlusu, Branş kaptanı)

Kulüp, mali denetim açısından İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü’ne (Dernekler Masası) bağlı olup, spor yönetimi ve faaliyetleri için Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerine bağlıdır. Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri branş federasyonlarının faaliyetlerini illerdeki federasyon temsilcileri vasıtası ile kulüplere duyurur, sevk ve idare eder. İdari açıdan illerde İçişleri Bakanlığı üzerinden valiliğe, faaliyetler açısından merkezde spor federasyonları dolayısı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı’na bağlıdır. (İmamoğlu, Karaoğlu ve Erturan, 2007).

Almanya’da kulüp yedi kişiden oluşturulur. Bu yedi kişiden ikisi denetleme maksadıyla görev yapar. Ana kulübün dışında kulüpte faaliyette bulunan branşların ana kulüp gibi yapılmış ayrı bir yönetimi vardır. Her türlü spor kulübü ve faaliyetleri devletten tamamen

bağımsız ve özerk kuruluşlardır (<https://www.judobund.de/start/> Erişim Tarihi: 27 Ağustos 2021). Devlet spor malzemeleri ve spor tesisi tahsis eder. Kulübünün bulunduğu belde de belediyeler kulüplere, tesislerinden yararlanılma ve antrenman zamanı sağlama zorunluluğu vardır. Branş yönetimi-Ana Kulüp-Belde-Bölge-Eyalet-Merkezi Yönetim şekline organik bağları mevcuttur. Ana Kulüp başkanı yıl da iki kez genel toplantı yapar. Kendi bünyesinde ise en az yıl da dört kez toplantı yapar. Her yıl gazete ilanı ile genel kurul toplanır. Yönetim yeniden seçilebilir veya aynı yönetim tescil edilebilir.

Kulüp Üye Sistemi

Türkiye’de kulüpler üyelerinden gelir/gider defterine kaydederek aidat alabilirler ve vergiden muafırlar (İmamoğlu, Karaoğlu ve Erturan, 2007).

Okul spor kulüpleri Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından malzeme ve maddi olarak zaman zaman desteklenmektedir. Judo ile uğraşan üyeler genelde alt gelir seviyesi grubuna dahil olduklarından çoğu kulüp üyelerinden herhangi bir ücret talep etmemektedir. Judo kulüpleri ağırlıklı olarak belediye ve müessese kulübü bünyesinde yer alır ve judocular genelde ücret almadan sportif çalışmalarını sürdürürler. Buradaki hedef elit sporcu yetiştirmektir. Bunların dışında kalan ve bünyesinde judo branşı bulunan kulüpler aidat miktarını serbestçe istedikleri oranda belirleyebilirler.

Almanya’da, Ana kulüp tarafından belirlenen aylık/yıllık ücret, kulübün organları tarafından talep edilebilir. Kulüp; üyelerini Aktif Üye, Pasif Üye, Gönüllü Üye gibi sınıflandırmaya tabi tutabilir ve alacağı aidat bakımından serbesttir.

Futbol ile uğraşan bireyler alt gelir grubuna dahil iken judo ile uğraşanlar ekonomik durumu genel de iyi olan bireylerdir.

Ana kulübü olmayan direkt bölgeye bağlı kulüpler de vardır. Ana kulübü olan kulüpler aldığı aidatların bir kısmını kendi bünyesine tutar geri kalanı branş kulübüne aktarır. Ana kulübü olmayanlar ise Eyalet Federasyonu’na para ödemesi gerekir. Branş kulüplerinden gelen paralardan sporcuların sigortaları ve antrenör ücreti ödenir.

İki yılda bir çalıştırıcı lisansının onaylanması durumunda, Eyalet Spor Bakanlığı tarafından her yıl fahri antrenörleri teşvik etmek maksadıyla 750 Euro ödeme yapar. Ayrıca antrenörün alacağı ücret, branş yönetimi tarafından belirlenen oranda kulüp aidatından da antrenman başına para alabilir.

Kulüplerin Mali Durumları

Türkiye’de profesyonel futbol kulüpleri şirketleşebilir ve ticari faaliyetlerde bulunurlar. Futbol dışındaki spor kulüpleri judo gibi amatör branşları faaliyet gösteren kulüpler herhangi bir ticari faaliyet yapamaz. Üye aidatı, Sponsorluk ve belediye, müessese imkânları kullanılır.

Almanya’da kulüpler üye aidatı-bağış ve sponsorlardan kendini finanse eder. Kulübün denetleme üyeleri inceler ve tüm üyeler tarafından ibra edilir.

Belirli bir limit aşıldığında maliye devreye girer. Bu limit yıllık 40.000 Euro dur. Bu miktarında ücret, malzeme sağlık, medikal malzeme vs. belgelendirmesi gerekir. Bu denklik sonrası bu miktarı geçerse, %20 vergi vermek gerekir. %15 maliyeye vergi %5 ise Doğu Almanya’yı destekleme fonuna ödenir. Ayrıca kulüplerin ticari faaliyetleri varsa lokal işletme, pizzacı gibi ticari faaliyetlerinde ayrıca vergilendirilir. Kulüpler altyapı geliştirme ve destekleme adında bir alt kulüp kurarsa bu 40.000 Euro dan sonraki kısım buraya aktarılabilir. Bu durumda vergi tahakkuk etmez. Almanya’da vergi kaçırmanın çok ağır cezaları olduğu için tüm kulüpler kendi denetimini kurallara uygun olarak yapmaktadır.

Almanya’da 16 eyalet vardır ve Almanya nüfusunun %33’ü kulüplere üyedir ve aidat öder. Bu kulüpler kâr amacı gütmeyen kulüplerdir. Diğer vücut geliştirme fitness salonları ya da her türlü yüksek ücretler ile çalışan ticari özel kuruluşlar dahil değildir.

Milli Takımlar

Türkiye’de judo kulüplerinin milli takıma sporcu gönderebilmesi için, senede bir kez yapılan Türkiye Şampiyonası’nda ilk dört dereceye girmesi gerekir. Bu başarı, milli takıma direkt çağırılması için yeterlidir. Ümitler kategorisinden itibaren Avrupa-Dünya-Gençlik Olimpiyatları (EYOF) gibi organizasyonlarda derece yapanlar spor bakanlığı tarafından maddi olarak ödüllendirilir. Büyükler-Gençler-Ümitler-Yıldızlar Türk milli takımları oluşturulur. Avrupa ve Dünya şampiyonalarında derece alan judocular; ümitlerden kategorisinden itibaren üniversitelerin spor bilimleri fakültelerinde isterlerse öğrenim görme hakkını kazanırlar. Mezun olduktan sonra da sınavsız olarak beden eğitimi öğretmeni olarak atanabilirler.

Almanya’da milli takıma seçilebilmek için, bir sporcu en az ümitler kategorisinde eyalet şampiyonu olması gerekir. Millî takımlar gibi eyalet takımları oluşturulur. Eyalet Şampiyonası ve Güney Almanya Şampiyonası’nda derece alan her judocu eyalet takımı kadrosuna çağırılır. Dünya, Olimpiyat ve Avrupa gibi önemli organizasyonlarda dereceye giren sporculara Almanya Spor Bakanlığı tarafından ödül verilir. Eyalet Spor Destekleme Fonu tarafından iki kez eyalet şampiyonu olan ya da Güney Almanya ve Almanya

şampiyonalarında dereceye giren sporculara teşvik olarak (beslenme ve motivasyon maksatlı) para ödülü de verilmektedir. Bir kulüp sporcusu milli takımı temsilen yarışmalara katılacağı zaman eyalet antrenörü ya da uygun görülürse kulüp antrenörü sporcuyu en iyi tanıyan antrenörün yanında olması ve başarılı olması amacıyla sporcu ile kamplara katılabilir.

Almanya büyükler milli takımları (A-B-C takımları) üç seviyeden oluşur Ayrıca Gençler ve Ümitler milli takımları da oluşturulmaktadır.

Ulusal Faaliyetlere Katılım

Türkiye’de ulusal şampiyonalara katılabilmek için sporcunun kendi ilinde belirlenen kontenjana girmesi yeterlidir. Minikler, Yıldızlar, Ümitler, Gençler, Büyükler ve Veteranlar şampiyonaları organize edilmektedir. Bazı ağırlık kategorilerinde yeterli sporcu olmaması durumunda il seçmesi yapılmadan takım kadrosu belirlenebilir. Sporcular müsabakalara Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü imkânları, Kulüp imkânları ya da kendi imkânları ile katılabilirler. Federasyon, yapılacak yarışmalarda her ağırlık kategorisinde ilk 6’ya giren sporculara harcırah ödemektedir. Fakat ilk 6’ya giren sporcular içerisinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü imkânları ile yarışmaya katılmış sporcu varsa federasyonun verdiği harcırah il müdürlüğüne iade edilmektedir.

Almanya’da kulüpler ya da şahıslar eyalet şampiyonasına kadar, masrafları kendileri karşılarlar. Örneğin; Güney Almanya, Almanya, Uluslararası Şampiyona gibi müsabakaların giderlerini Eyalet federasyonları karşılamaktadır. Almanya Şampiyonaları Ümitler kategorisinde başlamaktadır.

Almanya eyaletleri; Baden-Württemberg, Bavyera, Berlin, Brandenburg, Bremen, Hamburg, Hessen, Mecklenburg-Vorpommern, Aşağı Saksonya, Kuzey Ren-Vestfalya, Renanya-Palatina, Saarland, Saksonya, Saksonya-Anhalt, Sachleswig-Holstein ve Thüringen’dir. Aşağıda gösterildiği gibi 16 eyalet, yedi bölgede birleşir.

- Güney Almanya (Baden, Württemberg, Bavyera)
- GüneyBatı Almanya (Reinland pfolz, Saarland)
- Orta Almanya (Sachsen anholt, Bredenburger, Berlin)
- Batı Almanya (Thüringen, Sachsen, Hessen)
- Kuzey Almanya (Nieder, Sachsen, Hamburg, Bremen)
- Kuzeydoğu Almanya (Shleswig Holstein, Meclengburg Vorpommen)
- Nordrhein Westfallen (Nordrhein Westfallen)

Eyaleti oluşturan bölgelerden ilk dört dereceye giren judocular, Eyalet şampiyonası için yarışma yaparlar. Eyaletten ilk beş sporcu Eyaletlerin oluşturulduğu bölgelerde yarı final

yarışmaları yapar ve yedi bölgede herhangi bir sakatlık yoksa veya sporcu kontenjanı tam olarak dolmuşsa 28 sporcu finale kalır.

Milli takım antrenörlerinin başarılı sporcuları sakatlık veya herhangi bir neden ile direkt final grubuna aldığı da olur. Örneğin; $28+4=32$ judocu, Almanya Şampiyonası'na katılır ve faaliyet sonucu ilk dört milli takımı oluşturur. Eyalet performans merkezlerinde eyalet antrenörleri bulunur. Antrenmanları üst düzeydedir. Eyaleti temsilen gidilen yarı final ve final müsabakalarında eyalet antrenörü isterse sporcuların köşesinde çıkarlar. Ayrıca kulüp antrenöründe bulunur.

Minikler ve Yıldızlar kategorilerinde Almanya Şampiyonası ve milli takım faaliyetleri yapılmaz. Minikler ve Yıldızlarda **bölge** şampiyonasında ilk 8'e giren Eyalet şampiyonasına, burada ilk 8'e giren eyaletlerin birleştiği yedi bölgeye ayrılan, yarı final gruplarına katılmaya hak kazanır.

Almanya'da bayan ve erkek liglerinde judocular ve kulüpler yarışır. Birinci ve ikinci ligler deplasmanlı olarak yapılmaktadır. Lig bitiminde ilk dört takım play-off mücadelesi yaparlar. Bunların dışında bölgesel liglerde eyalet kapsamında karşılaşmalar 3. lig statüsünde yapılmaktadır.

Anaokulu Faaliyetleri

Bireyin spora fiziksel uygunluğunun ya da daha genel bir söylemle bireyin motor uygunluğunun; hız, kuvvet, dayanıklılık, beceri gibi motor niteliklerinin saptanması bir kurumsal yapılanmayı gerektirir ki, buradan ilkin devletin, sonra da spor kulüplerinin temel sportif sorumluluğu ortaya çıkar.

Almanya'da, küçük yaşlarda verilen oyun eğitimi ve iyileştirici fiziksel aktivitelerin aileler tarafından benimsenmesi çok yaygındır. Bu maksatla, 2-6 yaş grubundaki çocukların judo sporu ile uğraşması teşvik edilir. Bu yaş grubuna "**judo-safari**" denilen zıplama, tırmanma koşma gibi motorik özelliklerin ön planda tutulduğu oyunsal ve akrobatik judo faaliyetleri şeklinde yürütülmektedir. Kulüp içinde veya bölgede birtakım yarışmalar düzenlenir. Koşu yarışmaları, dengede durmak, tırmanma gibi yarışmaların yanı sıra, sakatlayıcı olmayan judo teknikleri "**O goshi**", "**O Soto Gari**" gibi tekniklerin uygulandığı yarışmalar veya en güzel ippon atışını hangi sporcu yapar gibi kurallar ile sporcuya judo sevdirmeye çalışılır. Sembolik hediyeler verilir. Almanya genelinde 2019 sezonu itibari ile bu yaş grubunda aktif sporcu sayısı; 16. 104' dür. Türkiye'de bu yaş grubuna Almanya'daki gibi bir eğitim verilmemektedir.

Bu programın amacı, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların zengin öğrenme deneyimleri aracılığıyla sağlıklı büyümelerini; motor, sosyal-duygusal, dil ve bilişsel gelişim alanlarında gelişimlerinin en üst düzeye ulaşmasını, öz bakım becerilerini kazanmalarını ve ilkokula hazır bulunmalarını sağlamaktır.

Kuşak Sistemi

Türkiye’de judo kuşak sistemi; beyaz, beyaz-sarı, sarı, turuncu, yeşil, mavi, kahverengi, siyah olarak düzenlenmiştir. Yılda altı aylık iki dönem halinde kuşak terfileri yapılmaktadır. Kulüp antrenörlerinin kahverengi kuşağa kadar sınav yapma yetkileri vardır.

Siyah kuşak yükselme ve **“Dan”** dereceleri federasyon Eğitim Kurulu tarafından yapılmaktadır. Müsabakalara katılabilmek için belli yaş gruplarında belli bir kuşağa sahip olma şartı aranır. Kahverengi kuşağa kadar olan kuşak sınav ücreti 20 TL. olarak Federasyonun hesabına havale edilir. Bu ücret judocular tarafından ödenir.

Türkiye’de müsabakalara katılmak için gerekli kuşak dereceleri; miniklerde sarı, (11-12 yaşlar) yıldızlarda turuncu, (13-14 yaşlar) ümitlerde yeşil, (15-16-17 yaşlar) gençlerde mavi (18-19-20 yaşlar) ve büyüklerde kahverengidir (20 yaş ve üzeri).

Almanya’da judo kuşak sistemi; beyaz, beyaz-sarı, sarı, sarı-turuncu, turuncu , turuncu-yeşil, yeşil, mavi, kahverengi ve siyah olarak düzenlenmiş olup yılda üç sınav yapılabilmektedir. Kuşak sınav ücreti 11 Euro’dur. Eyalet federasyonları her kuşak sınavının bedelini farklı belirleyebilir. Örneğin; yeşil kuşak 40 Euro ise 11 Euro’su Eyalet federasyonuna, 29 Euro da kulübe tahsil edilmektedir. Bu miktar judocu tarafından ödenir. Yeşil kuşağa kadar kulüp içinde antrenör tek başına sınav yapabilir. Bundan sonraki dönemde iki antrenörün sınav yapması istenir ve teknik bilginin yanısıra, **Nageno Kata**’nın; **Koshi-Waza**, mavi kuşağa yükselirken **“Ashi Waza”** ve kahverengi kuşaki alırken **“Te-Waza”** tekniklerinin katasının çizilmesi gerekir. Siyah kuşak ve sonrasındaki **“Dan”** sınavları Eyalet federasyonları tarafından yapılmaktadır.

Judocular, **beyaz-sarı** kuşağa yükseldikten sonra antrenörünün de uygun görmesi durumunda bölge ve eyalet şampiyonalarına katılabilir. Almanya Şampiyonası’na ise en az ümitler kategorisinden sonra katılınabildiğinden **turuncu-yeşil** kuşak derecesinde olmak gerekir. Bu kuşak derecesi ile gençler ve büyükler kategorisindeki faaliyetlerde yarışılabilir.

Müسابakalara Katılma

Spor faaliyetinin bedeli, Türkiye’de müsabakalara katılmak için sporcu lisansı çıkarmak kanuni zorunluluktur, lisans ücreti ve kuşak sınavı ücreti judocu veya kulüp tarafından

karşlanır. Bunun dışında faaliyetlere gitmek tamamen Spor il müdürlüğü imkânları ile ya da ilk 6 dereceye girmek şartı ile federasyon tarafından karşılanır. Belli bir kontenjan dışında ise kulüp veya sporcunun kendi imkânları ile faaliyetlere katılması gerekir.

Almanya’da spor faaliyetinin bedeli kulüpler tarafından karşılanır. Judo’ya ilk başlayan sporcular için Eyalet federasyonuna sporcu kimliğini bedeli olarak 19 Euro ödenir. Ayrıca ümitler kategorisinden sonra yarışmalara katılabilmek için Almanya Judo Federasyonu’ndan 10 Euro karşılığı lisans çıkarma zorunluluğu bulunmaktadır.

Eyalet federasyonu her kuşak sınavı için 11 Euro pul bedeli aldığı sporcuların kulüplerinin faal spor kulübü olduğunu kabul eder. Minikler ve yıldızlar kategorilerinde kimlik kartı ve pul, vize ve lisans yerine geçer ki bu şekilde yarışmalara katılınabilir.

Antrenörlük

Türkiye’de Antrenörlük kademeleri beş bölümden oluşur. Yardımcı Antrenör, (1) Antrenör, (2) Kıdemli Antrenör, (3) Baş Antrenör (4) ve Teknik Direktör (5)

Siyah kuşak sahibi olan her judocu antrenörlük kurslara katılabilir. Fakat I. Dan 1. ve 2. kademeye, II. Dan 3. kademeye, III. Dan 4. kademeye, IV. Dan 5. kademe kurslarına katılabilir. Seminerler; federasyonun belirlediği bir yerde, iki haftalık süreyle, üniversite öğretim elemanları tarafından verilecek bir haftalık teorik derslerden sonra, bir hafta da teknik-taktik ve branşa özgü eğitim sonucu yapılan sınavlarda başarılı olan antrenör adayları bulunduğu kademedan bir üst kademeye çıkmayı hak etmiş oluyorlardı. 1.Ekim 2020 Tarihinden itibaren Teorik eğitim Anadolu Üniversitesi tarafından her kademe antrenör eğitimi farklı olmak üzere tüm branşlar da ortak bir program uygulanmakta ve bu eğitim 3-4 aylık bir period içinde yapılmaktadır. Bu eğitim sonun da iki günlük sınav takvimi ile teorik eğitim tamamlanmış olmaktadır. Daha sonra ilgili federasyonun teknik taktik içeren beş gün süren faaliyeti takip edilerek teorik sınavdan başarılı olanlar bu sınava ve eğitime girmeye hak kazanır.

Bu yeni durum teorik bilgi açısından daha yararlı olduğu tahmin edilmektedir. Üniversitelerin spor bölümleri ve fakültelerindeki 4 yarıyıl süren uzmanlık ve 1-2 yarıyıl süren seçmeli branş eğitimi için sadece teorik olarak bakılması ve Federasyonun açtığı 5 günlük kurslara katılma zorunluluğu Spor Bilimleri Fakülte ve BESYO lar tarafından uygun görülmemekte ve konu hala tartışılmaktadır.

Almanya’da antrenör kademeleri üç kademe olarak düzenlenmiştir. Federasyonun planladığı dönem içinde (sezon içinde) farklı zamanlarda hafta sonuna gelecek şekilde beş

seminere katılma zorunluluğu vardır. Ayrıca dönem içinde spor okulunda 15 günlük kesintisiz eğitim alınır. Son bir hafta tekrar ve öğrendiklerin test edilmesi ve sınav ile süreç sona erer. Bütün bu süreç içinde kurslar teorik ve pratik uygulama olarak yapılmaktadır. Bu kurslara “C” lisansı için en az mavi kuşak olmak yeterlidir. “B” ve “A” kademeleri için Siyah kuşak sahibi olmak yeterlidir. Ancak “A” antrenör kademe belgesi Köln Spor Akademisi tarafından verilir. Ayrıca üniversitelerin spor fakültelerinin judo dalından mezun olmak da “A” belgesi sahip olmak için yeterlidir.

Engelliler de Antrenörlük

Türkiye’de, görme ve işitme engelliler federasyonları bünyesinde faaliyet gösteren kulüpler vardır. Bu federasyonlarda, judo da branş olarak faaliyette bulunmaktadır. Judo antrenör belgeleri bu antrenmanlarda yetkin olmak için yeterlidir. Bu branşlarda olimpiik başarı da söz konusudur. Engelliler judo faaliyetinde elde edilen başarılar nedeni ile judo antrenör kademesinde normal antrenörler statüsünde yükselme yapılmaktadır.

Almanya’da, görme ve işitme engellilerin yanı sıra özel sporcular (Otistik ve Down Sendromlu) judo faaliyetlerine katılabilmektedir. Görme ve işitme engellilerde, olimpiyatlar dahil özel sporcular için de faaliyetler düzenlenmektedir. Bu organizasyonları Engellilere ait çatı federasyon yapmaktadır. Bu alanda birçok faaliyete katılmakta ve başarı sağlanmakla beraber, özel sporcular için kulüplerde judo *“iyileştirici”* aktive olarak da kullanılmaktadır. Bu engelli grupları çalıştırmak için judo antrenör belgesi yeterli değildir. Köln Spor Akademisi’nin düzenlediği pedagojik kurslara katılıp, engelliler ile çalışmak için ikinci bir belge alınması gerekmektedir.

Olimpiyat Merkezleri

Türkiye’de judo olimpiyat merkezleri 2012 de kuruldu. 2013 de resmi açılışı yapıldı. Spor bakanlığı tarafından desteklenmekte Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir. Federasyon sisteme önemli katkılar sağlamaktadır. Samsun ve Trabzon’dan sonra Kocaeli, Konya ve Ankara’da da merkezler açılmıştır. Trabzon’daki merkez daha sonra kapatılmış, oradaki bayan sporcular Ankara’ya nakledilmiştir.

Merkezlerde 141 erkek, 31 bayan sporcu faaliyetlerine devam etmektedir. Yıldızlar kategorisi dahil çeşitli yaş grupları ile başlayan merkezler son iki yıldır, 16-19 yaş gruplarındaki sporcular ile faaliyetlerine devam etmektedirler.

Merkezlerde, bir Teknik Direktör (V. Kademe) ve iki Yardımcı Antrenör görev yapmaktadır. Olimpiik merkezlerde; son iki yıl içinde Türkiye’de ilk dört dereceye giren ve gelecek beklenen sporcular eğitim almaktadır. Sporcular bu merkezlerde yatılı olarak kalırlar

ve merkezin bulunduğu şehirde öğrenimlerine devam ederler. Samsun TOHM'un 2019 maliyeti, 840.000 TL. olarak gerçekleşmiştir. Yatılı olmayan sporcuların aylığı, 807 TL., yatılıların ise 922 TL.'dir. Teknik direktör ve antrenör maaşları ilgili federasyonlar tarafından sözleşmeli personel statüsünde ödenmektedir.

Samsun TOHM, 2012'de faaliyete başlamış, 2013' de resmi açılışı yapılmıştır. Kurulduğu günden bugüne kadar, 78 erkek sporcu istihdam edilmiş, halen 37 yatılı, 6 gündüzlü olmak üzere toplam 43 erkek sporcu istihdam edilmektedir. Judo dalında Samsun ve daha sonra faaliyete geçen merkezlerde yetişmiş henüz olimpiyatlarda ülkemizi temsilen sporcu bulunmamaktadır. (İlgili bilgiler; 03.02.2020 tarihinde CİMER'den alınmıştır)

Almanya'da her eyaletin başkentinde bir olimpik merkezi vardır. Bu merkezler sürekli denetlenir ve olimpik sporcu yetişmesi hedeflenmektedir. Merkezlerin antrenmanlarına başarılı sporcular da isterse katılabilir. Merkezlere sporcu seçimi; Eyalet ve Almanya şampiyonalarında derece alan ve olimpik merkez hocalarının tavsiyesi ile sporcu seçilebilmektedir. Seçilen ve yatılı sporcuların masrafları Eyalet Spor Bakanlığı tarafından karşılanır. Üniversite öğrenimine başlayan sporcular yatılı olarak kalamazlar.

Merkezlerde ikişer Baş Antrenör ve Yardımcı Antrenör görev yapmaktadır. 2008 Pekin Olimpiyat Şampiyonu ve 2012 Londra Olimpiyat ikincisi, Ole Bischof; (-81 kg.) Stuttgart-Baden Württemberg Olimpik Merkezi'nde yetişmiştir.

Performans Merkezleri

Almanya Eyalet merkezlerinde veya merkezlere yakın yerleşim yerlerinde, Eyalette en başarılı spor kulüpleri performans merkezleri olarak seçilir. Performans merkezlerindeki çalışmalara; 50 km uzaklıkta olan kulüp sporcuları, performanslarını arttırmak ve elit judocularla bir arada çalışabilmek maksadıyla katılabilir.

Federasyon Seçimlerine Kulüplerin Etkisi

Türkiye'de federasyon başkanlığı seçimleri dört yılda bir olimpiyatlardan sonraki altı ay içinde yapılır. Ana statü; hangi kulüplerin oy kullanacağı, başarı ve faaliyetlere katılım gibi kriterlerin ön planda tutulması ile görevdeki federasyon tarafından belirlenir. Bazı kulüpler üç bazı kulüpler iki veya uluslararası başarılarına göre daha fazla oy kullanılabilir. Ayrıca sivil toplum örgütleri ve spor genel müdürlüğü delegasyonları da oy kullanmaktadır. Federasyon başkan adaylarının toplam delege sayısının %15'i kadar imza toplaması şarttır. Bu toplanan imzaların mevcut federasyona teslim edilmesi zorunluluğu, verimli bir seçim için engel oluşturduğu geçen seçimler süresince gözlenmiştir.

Almanya’da Eyalet federasyon başkanını ilgili branş organlarının başkanları seçer. Kulübün büyüklüğüne ve başarısına göre başkan, başkan yardımcısı hatta muhasip üye de oy kullanabilir. Eyalet federasyon başkanları ve eyaletin büyüklüğüne göre başkan ile asbaşkanlar da oy kullanarak, Almanya federasyon başkanlarını seçer. Bakanlık mensubu veya judo faaliyetleri ile ilgisi olmayan hiçbir kurum ve kuruluş seçimlerde oy kullanamaz.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Almanya’da Ana kulüplere bağlı, ayrı branş yönetimlerinin bağımsız ve özerk olmaları sporun daha verimli yönetilmesine imkân tanımaktadır. Bu sistemin Türkiye’de de uygulanması spor branşlarının daha başarılı olabilmesi için etken olabilir.

Türkiye’de judo spor kulüplerinde üyelik sistemi ve gönüllülük esası geliştirilmeli, kulüplerin tesislere kolay erişimleri sağlanmalı, özerk spor birlikleri oluşturulmalı, daha etkin ve fonksiyonel olarak yapılanmaları sağlanmalıdır.

Almanya’da; gelecek vaat eden ümitler kategorisindeki sporcuların, uluslararası başarılarına bakılmaksızın (ulusal başarılarına göre) maddi destek sağlanmaktadır. Bunun Türkiye’de de uygulaması sporcunun eğitim, beslenme ve zorunlu ihtiyaçlarına katkı sağlayarak sportif performansını yukarı kategorilere taşıyabilir ve olimpiyat sporcusu adayı olmasını kolaylaştırabilir.

Milli sporcu seçiminde iki ülke arasında benzer usuller olmasına rağmen Almanya’da mili takımda yer almak için birkaç elemenden geçilmesi gerekmektedir. Milli takıma davet edilen sporcu, onu yetiştiren kulüp antrenörü veya eyalet antrenörü ile hazırlık kamplarına katılmakta ve temsil aşamasında onun yanında bulunmaktadır.

Milli takımın ümitler yaş kategorisinde başlaması örnek alınmalı, yıldızlar kategorisinde Türkiye’de özel antrenmana erken geçilmesi, kilo ayarlama sorunu ve ağırlık çalışmaları büyükler kategorisine geldiklerinde sakatlık ve çeşitli nedenlerle judonun erken bırakılmasına neden olabilmektedir.

Ümitler kategorisine kadar sporcuların kazanma kaybetme psikolojisinden uzak, motorik özellikleri geliştirecek etkinlikler ile spor alt yapısının güçlü olması sağlanmalı daha sonra genel antrenman periyoduna geçilmelidir. Almanya’da judo faaliyetleri anaokulu seviyesinde yaygın olmasına rağmen ümitler kategorisine kadar Almanya şampiyonası yapılmamakta. Judonun küçük yaşlarda sevdinilmesi ve motorik özelliklerin oyun ağırlıklı çeşitli etkinliklerle geliştirmesine önem verilmelidir.

Almanya’da yeşil kuşaklı bir judocu olmak, belli bir deneyime sahip olduğunun göstergesidir. Bu yüzden yeşil kuşak sınavından itibaren, *Nageno Kata*’nın; *Koshi-Waza*, mavi kuşağa yükselirken “*Ashi Waza*” ve kahverengi kuşağa geçerken “*Te-Waza*” tekniklerinin katasının çizilmesinin zorunlu olması, tekniksel verimlilik açısından önemli bir uygulamadır. Alt kuşaklarda judo öğretilmesinin daha yoğun programlar içerdiği görülmüştür ki mavi kuşaklı bir judocunun “C” kademe antrenör kursuna katılabilmesi uygun görülmektedir.

Almanya’da Antrenör kursları tamamen federasyonun sorumluluğu ve kontrolündedir. Türkiye’de ise Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Eğitim Dairesi Başkanlığı sınavları organize eder ve teknik destek için federasyon ile iş birliği yapar. Almanya’da tüm sezona yayılmış beş haftalık teorik ve pratik dersler verilerek antrenörler yetiştirilmektedir. Bu sistem Türkiye’de benimsenilebilir.

Almanya’da engelli sporcuları çalıştırmak ve kulüplerde sporcu olarak yer vermek için judo antrenör belgesi yeterli değildir. Pedagojik eğitimden geçilerek ikinci bir belge alma zorunluluğu da bulunmaktadır. Kulüplerde özel sporculara da yer verilmesi yaygın bir uygulamadır. Türkiye’de de Engelli gruplar ile çalışmak için antrenörlerin özel pedagojik formasyonu olan ayrı bir eğitimden geçerek ayrı bir belge alması düzenlenmesinin yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Özel sporculara da kulüplerde tedavi edici ve iyileştirici faaliyetlerde bulunabilmeleri için imkân verilmesi toplum sağlığına önemli katkılar sağlayabilir.

Almanya’da her eyaletin başkentinde bir olimpiik merkezi vardır. Bu merkezler sürekli denetlenir ve olimpiik sporcu yetişmesi hedeflenmektedir. İki ülkenin olimpiik merkezleri arasında önemli uygulama farkları bulunmaktadır. En önemli fark Almanya’da her eyalette bir merkez olmasıdır. Örnek alınması gereken önemli uygulama ise denetim mekanizmasının işlerliğidir. Gençlik ve Spor ve Spor İl Müdürlüklerinin kontrolünde olan merkezlerin judo federasyonuna hizmet etmesi kontrol mekanizmasının bir merkezden yapılmaması denetim mekanizmasının zorlaştırmaktadır. Almanya’da tüm olimpiik merkezlerin merkeze yakın komşu ülke sporcularının antrenmanlara katılımlarının sağlanması yani uluslararası bir merkez gibi çalıştırılması takdire şayandır.

Almanya’da olduğu gibi olimpiik merkezlere seçilen sporcular “ümitler” kategorisi ile başlamalı, “yıldızlar” kategorisindeki sporcuların (13-14 yaş) yaşadığı yerden başka bir şehir de ailesinden uzakta kamp yapmaması, ergenlik dönemi olması, yoğun antrenmanların bu yaş da olumsuz sonuçlarının olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Almanya’da olimpiyat merkezlerindeki eğitimin üniversiteye başlama yaşı ile bittiği görülmüştür. Türkiye’de olimpik merkezlerin az olması nedeni ile üniversite sayısının çok olduğu şehirlerde kapsamlı projelerle hizmet ağının genişletilmesi, üniversite eğitimi ile “büyükler” kategorisine gelen sporcuların da olimpik merkezlerde spor yaşantılarına devam etmesi, milli takım kamplarının buralarda yapılmasının planlanması başarımızın artmasına imkân yaratabilir.

Almanya’daki uygulanan “Performans Merkezleri Projesi” Türkiye’de; belli coğrafi bölgelerde başarılı spor kulüpleri federasyon tarafından belirlenerek, oraya yakın iller ve ilçelerden antrenman için gidilmesi sağlanmalı, mesafenin uzak olduğu merkezlerde ise hafta sonlarında antrenman planlanması şeklinde uygulanabilirliği değerlendirilmeli, bu performans merkezlerine federasyon tarafından nasıl bir imkân verilebileceği projelendirilmelidir.

Almanya judo kulüplerinde olduğu gibi 2-6 yaş gurubu çocuklara; oyunsal, akrobatik, tedavi edici faaliyetler ile kazanma kaybetme olgusu olmadan ama özgüvenleri geliştirilerek küçük yaşlarda judo sevdirmelidir.

Türkiye’de kulüp yöneticileri, özellikle de antrenörler tarafından; sağlık için judo yapan veya enerjisini judo yaparak atmak isteyen çocukların ihmal edildiği, bunun yerine ise performans gösterebilecek veya elit sporcu olabilecek çocuklara yoğunlaştıkları görülmektedir.

Almanya’da judonun “eğitsel” yönü dikkate alınarak; toplumsal barışa katkısı, tedavi edici ve iyileştirici yönü, mülteci çocuklarının topluma kazandırılması projeleri hayata geçirmiş ve bundan önemli faydalar sağlandığı yapılan çalışmalarla tespit edilmiştir.

Almanya’da federasyon başkanlığı seçimlerinde; judonun önemli paydaşları, kulüpler onların yöneticilerinin seçtiği eyalet federasyon başkanları, eyalet yöneticilerinin seçimi ve onların da tercihi ile Almanya Federasyon Başkanı seçilmektedir.

Türkiye’de federasyon başkanlığı seçimlerinde; kulüp delegelerinin oy kullanmasına rağmen branş ile ilgisi olmayan sivil toplum örgütlerin, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Daire Başkanları ve bürokratların oy kullanması, siyasetin karışması seçimlerin adilane yapılmasına engel olmaktadır.

Türkiye ve Almanya Judo Federasyonlarının beyan etmiş oldukları veriler (02.09.2021) doğrultusunda Almanya’da yarışmacı konumunda olmayan 6 yaş öncesi ve 60 yaş üstü bireylerin sayısının 16.479 olması dikkat çekici olduğu düşünülmektedir. Bu grup Türkiye’de faal judo sporu yapan tüm sporcuların sayısından fazladır. Sağlıklı yaşam ve judonun zihinsel

ve fiziksel olumlu etkilerini yaşamak için spor yapan bu gruplar ve bunların dışında ancak veteran olabilecek yaş grubunda ise toplam 2705 bireyin yarışmacı veya hobi olarak judo yaptığı görülmektedir.

Tablo 1. Judo Bileşenlerinin Karşılaştırılması

<i>Ülke</i>	<i>Kulüp Sayısı</i>	<i>Sporcu Sayısı</i>	<i>Aktif Sporcu Sayısı</i>	<i>Antrenör Sayısı</i>	<i>Aktif Antrenör Sayısı</i>	<i>Bütçe (2019)</i>	<i>Katılım (2020) Kotası</i>
<i>Türkiye</i>	517	121.368	19.957	1731	351	19.075.000	6
<i>Almanya</i>	2335	-	134.392	-	4827	18.000.000	12

Tablo 2. Almanya'daki Judo Yapanların Yaş Grupları Dağılımı

<i>Cinsiyet/Toplam</i>	<i>-6 Yaş</i>	<i>7-14 Yaş</i>	<i>15-18 Yaş</i>	<i>19-26 Yaş</i>	<i>27-40 Yaş</i>	<i>41-60 Yaş</i>	<i>+60 Yaş</i>
<i>Bayan</i>	5001	19.724	5003	430	381	335	55
<i>Erkek</i>	11.103	45.216	10.465	1056	954	1035	320
Toplam	16.104	64.940	15.468	1486	1335	1370	375

Almanya judo federasyonunun, Türkiye judo federasyonuna göre 2019 faaliyet açısından sporcu sayısı altı kat, faal antrenör sayısı on iki kat, kulüp sayısı da yaklaşık beş kat daha fazla olduğu görülürken, merkez federasyon bütçeleri ise birbirine yakın hatta Türkiye Judo Federasyonu'nun biraz daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca bölgesel federasyonların da bütçeleri olduğu gibi bu rakamların dışında tam özerk olmaları nedeni ile reklam ve sponsorluk gelirleri gibi kalemlerin katkıları ile bütçelerin daha da yükselebileceği anlaşılmıştır.

Bu maksatla Almanya'daki judo yönetimi; üst yönetim, federasyon, antrenör, sporcu, tesis olmak üzere değerlendirilerek, ülkemiz judo bileşenleri için başarı yaklaşımları geliştirilmeye çalışılmıştır.

Sportif başarı açısından karşılaştırma yapıldığında Türkiye olimpiyat barajının başladığı 1996 yılından itibaren; olimpiyatlara Judo branşında 19 sporcu ile iştirak edebilmiş, bir altın madalya kazanabilmiştir. Almanya ise 63 sporcu ile 4 altın, 14 bronz madalya kazanmıştır. Şimdiye kadar yapılan olimpiyatlarda 50 farklı ülke madalya kazanmış; Türkiye bu sıralamada 28., Almanya ise 12. sırada bulunmaktadır. Son 2020 Tokyo olimpiyatlarında ise Almanya 13 sporcu ile katılım sağlamış ve bir gümüş bir bronz madalya kazanmıştır. Türkiye ise 6 sporcu ile katılım sağlamış ve madalya kazanamamıştır.

Spor kültürü ve spor bilinci sporun iki ana özelliğidir. Bu özellikler de birbirine paralel olarak gelişen olimpik hareket bilincini oluşturur. Olimpik hareket bilinci; spor kültürü ve spor bilincinin yerleşip yeşerdiği, milletçe sporun öneminin anlaşıldığı, sporcu nesillerin akıl ve ruh sağlığının farklılığı ile sporun ahlaki ve insani boyutlarının üstünlüğünün tartışmasız kabul gördüğü toplumlarda, olimpiyat oyunlarına topyekûn milletçe hazır olmaktır.

Bunun için; ilköğretim, hatta ana okullarından itibaren çocuklara spor eğitimi dersleri verilmeli, spor üniversitelerde yaygınlaştırılmalı, kulüpleşmeler kurum haline getirilmeli, ailelere topyekûn spor bilinci aşılanmalı, milletçe sporun önemi kavranmış olmalı, lisanslı sporcu oranını yükseltilmesini sağlayacak spor eğiticileri yetiştirilmeli, bu eğitimin gerçekleştirileceği spor tesisleri oluşturulmalı, her spor dalında milli takım seviyesinde birbiri ile yarışabilen yüzlerce sporcu yetiştirilmiş olmalı, basın ve yayın organlarının sistemli bir şekilde spor kültür ve bilincini vurgulaması sağlanmalıdır.

Ülkemizdeki sportif başarının sağlanması ve spor etiğinin yerleştirilmesi için bazı yasal düzenlemeler yapılmakla birlikte, bu düzenlemelerin yeterli olmadığı; yasama, yürütme ve yargı organları ile spor unsurlarının bir araya gelerek spor kulüplerinin sorunlarının çözümü hususunda gerekli hukuki düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gereklidir.

KAYNAKLAR

- Ekin, N. (2017) Tüm Sporlarda Beslenme ve Kondisyon Judo, Odeobank.
- Ekinci, S. (2009) Çocuk ve Judo, Türkiye Olympian Derneği Yayınları, İstanbul.
- Güler, Cengiz., (1991) Judo'nun Türkiye'de ve Dünya'da Teşkilatlanma Esasları ve Yurtdışı Müsabakalarda Başarılı Olma Hususunda Bir Yaklaşım. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Güler, Cengiz., (1996) Türkiye'de Judo'nun İdari ve Teknik Organizasyonu-Ergonomik Açıdan- Basılmamış Doktora Tezi. İstanbul.
- Güler, Cengiz ve Güler, Çiğil., (2021) "Judo" Spor Bilimlerinde Uygulamalı Dersler (Ed. C. Güler), Gazi Kitabevi, ISBN:978-625-7358-75-0. Ankara. 2021.
- İmamoğlu, A.F, Karaoğlu, E., Erturan E.E. (2007) "Türkiye'de Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri" Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (Gazi BESBD).
- Kaçay, Z. (2020). Spor ve Sağlık Bilimlere Multidisipliner Bakış. (Ed. Hergüner, G. ve Yücel, A. S). Spor Genel Müdürlüğü Personelinin Yenilik Konusunda Örgütsel Destek Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Erişim Adresi: <https://www.guvenplus.com.tr/imagesbuyuk/3e0caspor-ve-saalik-balamlere-multadasaplaner.pdf>
- Kano, Jigoro., Kodokan Judo. Tokyo: Kodanska International Ltd., 1994.

- Kudo, Kazuzo., (1967) Judo İn Action: Throwing Techniques. Publisher: Japan Publications Trading Company, ISBN 10: 0870400746 ISBN 13: 9780870400742.
- Sönmez, İ.H., (2016) Judo, ARCS Dijital Ofset Matbaacılık, Ankara.
- Skinner, J. ve Stewart, B. (2020). Sporda Örgütsel Davranış. (Çev. Z. Kaçay, Ed. Fikret Soyer ve Zülbiye Kaçay). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal Yayın Tarihi, 2017).
- Yıldız, N. O., & Bostancı, T. G. (2016). Bireylerin iş yaşamlarına ilişkin motivasyon düzeylerine dağıcılık sporunun etkisi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 18(3), 65-77.
- <https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetayIframe?MevzuatTur=7&MevzuatNo=9012&MevzuatTertip=5> (Erişim Tarihi: 25 Ağustos 2021).
- <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=8038&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> (Erişim Tarihi: 27 Ağustos 2021)
- <https://www.judobund.de/start/> Erişim Tarihi: 27 Ağustos 2021

